

Nr 126.

Ankom till Riksdagens kansli den 17 maj 1912 kl. 4 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition till Riksdagen angående utsträckning af tiden för anmälan om inlösen af skattefrälseräntor samt en i ämnet väckt motion.

(3:e Afd.)

I en till Riksdagen den 15 mars 1912 afläten, till statsutskottets förberedande behandling öfverlämnad proposition (nr 77) har Kungl. Maj:t under åberopande af bilagd utdrag af statsrådsprotokollet öfver finansärenden för samma dag föreslagit Riksdagen besluta, att den genom kungl. förordningarna den 11 september 1885 och den 2 juni 1911 bestämda inlösen af skattefrälseräntor må äfven efter innevarande års utgång äga rum, därest vederbörande ränteägare, som vill begagna sig af denna inlösen, därö i den ordning, förstnämnda författning stadgar, gör anmälan inom utgången af år 1917.

Till åberopade statsrådsprotokollet har departementschefen anfört följande:

»Genom nådiga förordningen den 11 september 1885 föreskrefs, bland annat, att de räntor å skattefrälsehemman, hvilka genom köp, byte eller gäfva kommit från kronan i enskild persons eller verks, menighets eller inrätnings ägo och icke blifvit med jordäganderätten förenade, skulle, i mån som vederbörande ägare därö framställde anbud, för statsverkets räkning inlösas, därest ägare, som ville begagna sig af den sålunda bestämda inlösen, inom ett år från nämnda dag därö gjorde anmälan hos kammarkollegium eller Kungl. Maj:ts befallningshafvande.

Tiden, inom hvilken vederbörande ränteägare borde göra anmälan för att få begagna sig af ifrågavarande inlösen, har sedermera genom upprepade beslut af statsmakterna utsträckts, sista gången jämlikt nådiga kungörelsen den 14 maj 1909 till innevarande års utgång.

Genom nådig förordning den 2 juni 1911 har ifrågavarande inlösningsrätt i visst afseende utsträckts, då hinder förklarats ej möta för inlösen jämväl af ränta, som vid något tillfälle före den 1 april 1911 varit med jordäganderätten förenad.

För att den sálunda infördा utvidgningen af inlösningsmöjligheten skall erhålla åsyftad betydelse, torde tiden för anmälan till inlösen af ifrågavara komna frälseränior böra ytterligare förlängas. Ifrågavarande syftemål synes mig kunna vinnas, om tiden för ingivande af anmälan i förevarande afseende utsträckes till t. ex. utgången af år 1917.»

På grund af hvad sálunda anfört hemställde departementschefen om aflåtande till Riksdagen af förenämnda proposition i ämnet.

I sammanhang härmed har utskottet till behandling förehaft en inom Andra kammaren af herr *A. Olsson* i Tyllered med instämmanden af herrar *A. Henrikson* och *P. J. Persson* väckt motion (nr 91), däri hemställts, att Riksdagen måtte besluta, att den genom den kungl. förordningen den 11 september 1885 bestämda inlösen af skattefrälseränior må äfven efter innevarande års utgång äga rum, därest vederbörande räntetagare, som vill begagna sig af denna inlösen, därö i den ordning, samma författning stadgar, gör anmälan inom utgången af år 1915.

I fråga om hvad motionären anfört till stöd för sin motion får utskottet hävvisa till motionen.

Med anledning af de gjorda framställningarna får utskottet, som beträffande tiden för ifrågavarande räntors inlösen ansett sig böra ansluta sig till Kungl. Maj:ts härutinnan framställda förslag, hemställa,

att Riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande framställning och i anledning af herr Olssons förenämnda motion, må besluta, att den genom kungl. förordningarna den 11 september 1885 och den 2 juni 1911 bestämda inlösen af skattefrälseränior må äfven efter innevarande års utgång äga rum, därest vederbörande ränteägare, som vill begagna sig af denna inlösen, därö i den ordning, förstnämnda författning stadgar, gör anmälan inom utgången af år 1917.

Stockholm den 17 maj 1912.

På statsutskottets vägnar:

G. BILLING.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hafva närvartit:

herrar *A. G. L. Billing, O. Jonsson, A. N. Hahn*, grefve *P. O. L. Klingspor*, friherre *C. H. Falkenberg*, friherre *J. G. Beck-Friis, A. C. Lindblad, C. G. Ekman, F. Berglund, A. Aström, H. H. K. Ericson, A. W. Lindh, A. Wiklund, H. Andersson, P. Olsson, C. Persson, K. V. Rydén, J. A. Sjö, N. E. Lindberg, J. Ström, E. A. Nilson, A. Ifvarsson, A. Anderson* i Råstock och *J. Pålsson*.
